

**SZKOŁA PODSTAWOWA NR 2
IM. ROBERTA SCHUMANA
W WALCZU**

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY**

Walcz, wrzesień 2024 r.

Spis treści

- I. I Wstęp
- II. Podstawa prawna Programu Wychowawczo – Profilaktycznego
- III. Źródła programu
- IV. Sylwetka absolwenta, misja i wizja szkoły
- V. Zalecenia i rekomendacje do działalności wychowawczo-profilaktycznej w roku szkolnym 2024/2025
- VI. Cele programu
- VII. Obszary i zadania programu
- VIII. Czynniki ryzyka i czynniki chroniące
- IX. Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach I-III i IV-VII
- X. Obowiązki osób odpowiedzialnych za realizację programu
- XI. Ewaluacja Programu Wychowawczo - Profilaktycznego

I WSTĘP

Myśl przewodnia Programu Wychowawczo – Profilaktycznego zawiera się w określeniach: przyjaźń, bliskość, jedność, integracja i bezpieczeństwo. Przyjaźń w kontaktach między rówieśnikami, rodzicami, wychowawcą, a wychowankami. Bliskość w zakresie zainteresowań, realizacji wspólnych celów, pokonywania barier. Jedność we wspólnym działaniu: rodziców, uczniów, nauczycieli, pracowników szkoły, społeczności lokalnej. Integracja we współistnieniu z osobami niepełnosprawnymi. Bezpieczeństwo w rodzinie, szkole, wśród rówieśników, podczas spędzania czasu wolnego.

Wychowanie w oparciu o ten program zakłada, że zadaniem nauczyciela – wychowawcy jest pokazanie przykładów pozytywnych rozwiązań i eliminowania niewłaściwych zachowań oraz stworzenie młodzieży możliwości dokonywania własnych wyborów. Przyjęliśmy pogląd, iż na wychowanie mają wpływ wszyscy z otoczenia młodego człowieka na każdym etapie rozwoju. Najważniejszy jest jednak wpływ i poszanowanie tych ideałów i pozytywnych wartości, które uczeń wnosi z domu rodzinnego.

Program wychowawczo – profilaktyczny wskazuje, jak przebiegać ma proces dojrzewania ucznia, w najbardziej newralgicznym dla niego momencie życia – młodzieńczej fascynacji światem i wartości, które niesie za sobą proces obcowania z nim. Związany jest tematycznie z realizacją podstaw programowych danego przedmiotu nauczania, programem i rozkładem godzin wychowawczych oraz propozycji programowych zawierających treści profilaktyczne zaproponowane przez instytucje pomocowe, stowarzyszenia, instytucje pozarządowe działające na terenie gminy miejskiej Wałcz.

Pozwala to na zaangażowanie wszystkich nauczycieli, uczniów, rodziców i pracowników szkoły w proces wychowania. Daje uczniom poczucie jedności w urzeczywistnianiu i realizowaniu postawionych przez szkołę celów. Nauczyciele stają się „liderami” dla uczniów, wspomagani są w pracy dydaktycznej przez rodziców, specjalistów, terapeutów. By zaangażować uczniów w proces wychowawczy, należy zastosować metody aktywizujące ukierunkowane na maksymalne uruchomienie wyobraźni, pomysłowości i kreatywności. Dadzą one młodemu człowiekowi szansę wystąpienia w roli twórcy. Program proponuje szereg metod realizacji, począwszy od najprostszych (pogadanka, obserwacja, wycieczka), po zaawansowane (symulacja, gry sytuacyjne, dyskusje, debaty, negocjacje, wywiady i kwestionariusze, praca z tekstem, projekty). Wymagają one od nauczycieli i uczniów dużej dyscypliny i wytrwałości w docieraniu do celu:

- ukształtowania człowieka aktywnego, przedsiębiorczego, potrafiącego formułować swoje myśli i poglądy w sposób jawny, precyzyjny i zrozumiały, umiejącego bronić swojego zdania, a jednocześnie słuchać innych.

Treści realizowanego programu oddziałują na ucznia całościowo: na osobowość, jego życie we wspólnocie oraz działalność (aktywność) w określonym środowisku kulturalno-przyrodniczym.

Pod hasłem „osobowość” należy rozumieć: intelekt, zdrowie i etyka. Młody człowiek będzie miał możliwość poznania swoich uzdolnień, sprecyzowania zainteresowań, nauczenia się odróżniania cech charakteru wspomagających proces poznawczy (pilność, systematyczność, odpowiedzialność), przygotowania się do samokształcenia, wykształcenia nawyków higienicznych dotyczących ciała i umysłu, przygotowania się do dokonywania wyborów moralnych. Obszar „wspólnota” umiejscawia ucznia w świecie ludzi. Porusza kwestie więzi międzyludzkich, praw jednostki w społeczeństwie, mechanizmy ich obrony, obowiązków oraz pożądanых postaw obywatelskich. W sposób szczególny program zwraca uwagę na problemy osób niepełnosprawnych, starszych i potrzebujących pomocy, kształtując poczucie tolerancji, empatii i odpowiedzialności.

Trzeci obszar „środowisko”, na który składa się aspekt przyrodniczy (środowisko naturalne), kulturowy oraz jego ochrona, uwrażliwi na wartość środowiska naturalnego i dokonań cywilizacyjnych. **Przygotuje do świadomego uczestnictwa w życiu społecznym poprzez pełnienie ról społecznych, kształtowanie postaw patriotycznych oraz wychowanie do wartości. Rozwój kulturowy wskaże skuteczne sposoby ochrony środowiska, wychowanie do wartości oraz kształtowanie postaw patriotycznych i prospołecznych.**

Zachowanie człowieka jest uwarunkowane ogromną liczbą czynników. Media i obserwacja życia codziennego pokazują, że zachowania aspołeczne narastają. Szkoły coraz częściej przypominają dysfunkcyjną rodzinę, w której nikt nikogo nie zna, nikt nikomu nie ufa i wszyscy ze wszystkimi walczą. Często jedynym pomysłem na rozwiązanie problemów jest eskalacja metod kontroli i nacisku.

Zadaniem naszym jest wyposażenie uczniów w umiejętności interpersonalne, które nie pojawiają się instynktownie, lecz są wynikiem uczenia się, naśladowania i treningu społecznego. Najskuteczniej młody człowiek uczy się tego w bezpiecznym środowisku. Chcemy uczyć dzieci umiejętności wytyczania granic, zachęcić do eksploracji i samodzielności, służyć oparciem w chwilach lęku i zwątpienia we własne siły, czuć nad ich bezpieczeństwem oraz wyposażyć w niezbędną wiedzę dotyczącą współczesnych

zagrożeń takich jak: uzależnienia, uleganie wpływom i psychomanipulacja, przemoc wobec innych i autoagresja, pułapki i niebezpieczeństwa zbyt wczesnej inicjacji seksualnej.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

II PODSTAWA PRAWNA

PROGRAM WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNY ZGODNY Z AKTUALNIE OBOWIAZUJĄCYMI PRZEPISAMI PRAWA

1. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz. U. z 2021 r. poz. 1082).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.)
4. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
5. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (opracowano na podstawie tekst jedn.: Dz. U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.)
6. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 r. (Dz. U. nr 111 poz. 535, z późniejszymi zmianami).
7. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
8. Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz. U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
9. Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
10. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz innych ustaw.

11. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 1449).
12. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U. z 2010 r. nr 33, poz. 178, z późn. zm.).
13. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. nr 180, poz. 1493, z późn. zm.).
14. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 09 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 59 i 949).
15. „Wytyczne MEiN, MZ i GIS dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych – tryb pełny stacjonarny” - zbiór zaleceń uwzględniający sytuację epidemiologiczną, w tym dotyczących pomocy psychologicznej w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19.
16. Powszechna Deklaracja Praw Człowieka.
17. Statut Szkoły.
18. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2022/2023.
19. Rozporządzenie MEiN z 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2022 r., poz. 645 ze zm.)-§ 13.
20. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022r. Zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych szkołach i placówkach (Dz. U. 2022 Poz. 1280)
21. Plan nadzoru pedagogicznego Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty na rok szkolny 2023/2024
22. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 sierpnia 2022 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli (Dz.U. 2022 poz. 1769)
23. Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r. poz. 1359 i z 2022 r. poz. 2140) .

III ŹRÓDŁA PROGRAMU

1. Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025.
2. Plan nadzoru pedagogicznego Zachodniopomorskiego Kuratora Oświaty na rok szkolny 2024/2025.
3. Sprawozdania oraz wnioski dyrektora z pełnionego nadzoru pedagogicznego w roku szkolnym 2023/2024.
4. Wnioski pedagoga szkolnego.
5. Wnioski do pracy nauczycieli i wychowawców wynikające z realizacji zadań wychowawczo-profilaktycznych.

6. Obserwacje nauczycieli i dyrektora szkoły.
7. Wyniki badania ankietowego przeprowadzonego wśród uczniów i rodziców.
8. Wyniki obserwacji i analizy sytuacji wychowawczej szkoły w roku szkolnym 2023/2024.
9. Wyniki diagnozy bezpieczeństwa w roku szkolnym 2023/2024.
10. Sprawozdania z pracy rzecznika praw ucznia.
11. Sprawozdania z realizacji zadań Samorządu Uczniowskiego.
12. Analiza realizacji kalendarzy imprez, świąt, wycieczek oraz innych szkolnych wydarzeń w roku szkolnym 2023/2024.

IV SYLWETKA ABSOLWENTA, MISJA I WIZJA SZKOŁY

Sylwetka absolwenta Szkoły Podstawowej nr 2 im. Roberta Schumana w Wąlczu

1. Posiada odpowiedni zasób wiedzy umożliwiający funkcjonowanie we współczesnym świecie.
2. Wykorzystuje posiadaną wiedzę w praktyce, w sytuacjach typowych i nietypowych oraz w następnym etapie edukacyjnym.
3. Ma poczucie własnej wartości, ambitnie wyznacza sobie cele i kreatywnie dąży do ich realizacji.
4. Jest kulturalny, taktowny, nie używa obraźliwych i wulgarnych słów.
5. Odznacza się uczciwością, empatią i szacunkiem do drugiego człowieka i jego własności.
6. Wyróżnia się odpowiedzialnością, solidnością i obowiązkowością.
7. Korzysta z dóbr kultury i uczestniczy w życiu kulturalnym.
8. Jest patriotą, posiadającym silne więzi z ojczyzną i regionem.
9. Dostrzega, rozumie i szanuje ludzką odmienność.
10. Prowadzi zdrowy i aktywny tryb życia.

Wizja szkoły

Nasza szkoła utrzymuje wysoki poziom nauki, gwarantujący uczniom dobry start w przyszłość. Każde dziecko ma w niej zapewnione warunki do wszechstronnego rozwoju. Naszym uczniom oferujemy odpowiednią bazę lokalową i dydaktyczną, wykształconą kadrę, jak również bogaty wachlarz zajęć dodatkowych. Uczniom potrzebującym wsparcia zapewniamy szeroko rozumianą pomoc. Zapewniamy właściwy klimat sprzyjający twórczej

i efektywnej pracy. Wprowadzamy relacje integrujące nauczycieli, uczniów i rodziców we wspólnotę szkolną.

Misja szkoły

Nasza szkoła kształci młodzież na poziomie podstawowym. Rozwija uzdolnienia i zainteresowania uczniów, poprzez bogatą ofertę zajęć dodatkowych oraz udział w różnorodnych projektach i programach. Stwarza każdemu uczniowi warunki do nauki, samorealizacji oraz wszechstronnego rozwoju. Kreuje postawę otwartości, asertywności i zdyscyplinowania. Działania kadry pedagogicznej są zgodne z oczekiwaniami rodziców oraz rozwojem zainteresowań i potrzeb uczniów.

V ZADANIA I REKOMENDACJE DLA WYCHOWAWCÓW I NAUCZYCIELI DO PRACY WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNEJ W ROKU SZKOLNYM 2024/2025:

Zadania wynikające z ankiet przeprowadzonych wśród wychowawców i nauczycieli niebędących wychowawcami:

- 1) Należy u uczniów rozwijać poczucie własnej wartości, budować system wartości, kultury osobistej i językowej.
- 2) Należy nawiązać ścisłą współpracę z przedstawicielami różnorodnych służb i specjalistami szkolnymi, którzy w ciekawy sposób przedstawia i wyjaśnia problemy i trudności np. radzenia sobie ze stresem, udział w spektaklach profilaktycznych.
- 3) Kontynuować udział w innowacjach pedagogicznych, programach edukacyjnych mających na celu poszerzanie wiedzy wśród uczniów.
- 4) Należy stale wzmacniać współpracę szkoły z rodzicami, angażować ich w życie szkoły, pracować nad komunikacją pomiędzy szkołą a rodzicem.
- 5) Należy wzmacniać uczniów, doceniać wkład i postępy, wskazywać mocne strony oraz stale dyscyplinować uczniów, indywidualizować pracę z uczniem.
- 6) Trzeba kontynuować i wzmacniać działania wychowawcze, których celem jest eliminowanie niewłaściwych zachowań, walka z agresją i przemocą oraz wyrównywanie szans edukacyjnych.
- 7) W dalszym ciągu egzekwować ustalone zasady i normy, w tym używanie telefonów komórkowych.
- 8) Należy nagradzać uczniów prezentujących właściwe zachowania i postawy.

9) Należy przekazywać rodzicom informacje na temat stosowanych w szkole metod i form pomocy uczniom oraz zapobiegania przemocy i agresji. Upubliczniać informacje na temat realizowanych w szkole innowacji, eksperymentów, loga projektów w celu zwiększenia promocji szkoły.

Zadania wynikające z analizy diagnoz skierowanych do uczniów klas I-III:

- 1) W klasach I-III należy kontynuować zadania sprzyjające dobrej atmosferze wśród uczniów.
- 2) Należy kontynuować działania sprzyjające aktywności, zaangażowaniu i poprawnemu zachowaniu się uczniów.
- 3) Należy pomóc uczniom w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych i wskazywać sposoby ich rozwiązywania.
- 4) Należy nadal indywidualizować proces dydaktyczny i zwrócić szczególną uwagę na dzieci z deficytami, których jest coraz więcej (zaburzenia zachowania, uwagi, analizatorów).
- 5) Należy kontynuować udział uczniów w dodatkowych zajęciach ze szczególnym uwzględnieniem zajęć dotyczących bezpieczeństwa, zdrowia, rozpoznawania i wyrażania emocji, rozwiązywania konfliktów, zajęć z psychologiem i pedagogiem, zajęciach o charakterze sportowym i artystycznym.

Zadania wynikające z analizy diagnoz skierowanych do uczniów klas IV-VIII:

- 1) Należy podjąć działania mające na celu zaktywizowanie uczniów do chęci pomocy innym poprzez aktywność w szkolnym kole wolontariatu.
- 2) Należy w dalszym ciągu dbać o to, aby relacje uczniów z rodzicami przebiegały prawidłowo.
- 3) Należy pracować nad poniesieniem samooceny uczniów i ich otwartością.
- 4) Należy nadal kształtować postawę życzliwości wobec obcokrajowców.
- 5) Należy pracować nad empatią i poczuciem wspólnoty wśród uczniów w klasach.
- 6) Wychowawcy powinni pracować nad tym, aby być wsparciem dla wszystkich uczniów w klasie.
- 7) Należy nadal wzmacniać umiejętność bycia asertywnym.
- 8) Należy nadal pracować z uczniami i uświadamiać ich o zagrożeniach wynikających z nadmiernego korzystania z technologii informacyjnej.
- 9) Należy podjąć działania mające na celu minimalizowanie zachowań niepożądanych wśród uczniów.

10) Należy w ramach godzin wychowawczych organizować zajęcia profilaktyczne o tematyce odpowiadającej uczniom i rodzicom: jak radzić sobie ze stresem, zastraszanie przez innych, budowanie pewności siebie, zdrowie seksualne, depresja, pierwsza pomoc, zdrowe odżywianie, używki, lekcje z psychologiem.

11) Należy wzmacniać wśród uczniów postawy: szacunku, tolerancji, empatii i integracji.

Zadania wynikające z analizy diagnoz rodziców:

1) Należy nadal uświadamiać uczniów na temat zagrożeń i konsekwencji, jakie niesie ze sobą nadużywanie urządzeń elektronicznych poprzez organizację dodatkowych zajęć ze specjalistami, profilaktykę, pracę wychowawczą na co dzień.

2) Należy uczyć uczniów tolerancji, akceptacji, współpracy i empatii. Uświadamiać o konsekwencjach prawnych i moralnych wynikających z nietolerancji, dyskryminacji i innych niepożądanych zachowań.

3) Należy indywidualizować podejście do uczniów oraz otaczać szczególną pomocą psychologiczno-pedagogiczną tych, którzy tego wymagają i oczekują.

4) Należy pracować nad ujednoczeniem procesu dydaktyczno-wychowawczego w szkole (niezdrowa rywalizacja i konkurencja wśród nauczycieli zauważalna przez rodziców).

5) Należy zachęcać nauczycieli do rozwoju i doksztalcania.

6) Zaleca się zorganizowanie serii szkoleń dla kadry nauczycielskiej dotyczących problemów współczesnej młodzieży i sposobów komunikacji.

7) Należy zwiększyć ofertę szkoły o organizację zajęć rozwijających uzdolnienia i zainteresowania uczniów.

ZADANIA PROFILAKTYCZNE PROGRAMU TO:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
- znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
- promowanie zdrowego stylu życia,
- kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
- podniesienie świadomości dzieci i młodzieży w zakresie bezpieczeństwa (edukacja proobronna) i udzielania pierwszej pomocy,
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
- eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,

- niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
- uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych
- wspomaganie uczniów z doświadczeniem migracyjnym
- przestrzeganie przez wszystkich pracowników szkoły, uczniów i osób współpracujących ze szkołą standardów ochrony małoletnich.

VI CELE PROGRAMU

1. Wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem długotrwałego okresu nauki zdalnej.
2. Rozwijanie umiejętności społecznych umożliwiających prawidłowe funkcjonowanie w relacjach międzyludzkich i współdziałania w zespole jako element edukacji włączającej.
3. Kształtowanie postaw wrażliwości, tolerancji i empatii na drugiego człowieka.
4. Wskazanie konstruktywnych sposobów radzenia sobie ze stresem i sytuacjami trudnymi.
5. Rozpoznawanie zagrożeń występujących w środowisku i przeciwdziałanie tym zagrożeniom.
6. Doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza szkołą oraz w świecie wirtualnym.
7. Rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji, dokonywania wyborów.
8. Przygotowanie do życia w rodzinie, społeczności lokalnej i w państwie.
9. Kształtowanie postaw patriotycznych, kultywowanie tradycji regionu, rozbudzenie miłości do Ojczyzny i znajomości jej historii.
10. Kształtowanie postaw i nawyków prozdrowotnych, proekologicznych i proobronnych.
11. Eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia.
12. Informowanie o konsekwencjach zachowań destruktywnych.

13. Zaangażowanie nauczycieli w proces wychowania i pomoc psychologiczno-pedagogiczną.
14. Identyfikacja podstawowych zagrożeń okresu dojrzewania i pomoc w rozwiązywaniu problemów.
15. Oddziaływanie w trzech płaszczyznach: na osobowość ucznia, jego życie we wspólnocie oraz środowisku kulturalno-przyrodniczym.
16. Przeciwdziałanie agresji i przemocy – aktywizacja społeczności szkolnej i jej środowiska w zakresie reagowania na przejawy przemocy i przeciwstawiania się jej. Podnoszenie jakości edukacji włączającej.
17. Wdrażanie przedsiębiorczości i edukacji zawodoznawczej, podejmowanie inicjatyw.
18. Podejmowanie działań na rzecz aktywnego i pełnego włączenia uczniów migrujących w życie szkoły oraz środowiska lokalnego.

VII OBSZARY I ZADANIA PROGRAMU

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych oraz rozwijania ich aktywności fizycznej,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, **poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),**
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej,
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych, - rozwój poszanowania dziedzictwa narodowego i kształtowanie świadomości narodowej

i społecznej; wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych oraz wykształcenie postawy tolerancji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii.

VIII CZYNNIKI RYZYKA I CZYNNIKI CHRONIĄCE

W czerwcu 2024 r. w Szkole Podstawowej nr 2 im. Roberta Schumana w Wałczu, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii, przeprowadzono wśród społeczności szkolnej diagnozę, której celem było określenie czynników chroniących oraz czynników ryzyka.

Diagnozę opracowano na podstawie analizy dokumentacji szkolnej, rozmów z uczniami, rodzicami, pracownikami szkoły oraz na podstawie ankiet przeprowadzonych wśród społeczności szkolnej.

Wykorzystano również wnioski z pracy Zespołu Wychowawczo Profilaktycznego w roku szkolnym 2023/2024 i rekomendacji do pracy na rok szkolny 2024/2025.

Informacje zebrane na podstawie wymienionych narzędzi diagnostycznych pozwoliły wyłonić następujące czynniki chroniące oraz czynniki ryzyka.

CZYNNIKI RYZYKA

1. Brak dostatecznych kompetencji w radzeniu sobie w trudnej sytuacji (np. konflikty rówieśnicze, samotność).
2. Istnienie rodzin niepełnych, rozbitych, o trudnej sytuacji życiowej.
3. Niewystarczająca motywacja do nauki wśród niektórych uczniów, co przekłada się na niepowodzenia szkolne lub niskie wyniki w nauce.
4. Trudności/niechęć uczniów w zakresie zwracania się do nauczycieli ze swoimi problemami.
5. Niespójny front wychowawczy rodziców. Brak zasad i kontroli lub bardzo surowa dyscyplina, nadopiekuńczość w domu rodzinnym.
6. Uzależnienia w rodzinie ucznia.

Bardzo istotne jest określenie i wzmacnianie czynników chroniących prawidłowy rozwój dziecka zarówno w rodzinie jak i w środowisku szkolnym.

CZYNNIKI CHRONIĄCE

1. Zaangażowanie szkoły w prowadzenie działań mających na celu rozwijanie postaw patriotycznych, obywatelskich, przeciwdziałania agresji i zapobiegania zagrożeniom i uzależnieniom (papierosy, narkotyki, alkohol, internet).

Dbanie o zdrowy styl życia dzieci i młodzieży.

2. Działania szkoły ukierunkowane na wspomaganie fizycznego, psychicznego, społecznego i duchowego rozwoju ucznia.

3. Świadomość uczniów w zakresie udzielanego w szkole wsparcia tj. uczniowie wiedzą do kogo mogą zwrócić się o pomoc.

4. Wysokie poczucie bezpieczeństwa na terenie szkoły.

5. Ścisła współpraca z pedagogiem szkolnym.

6. Włączanie rodziców w pracę wychowawczą oraz w organizację szkolnych imprez i uroczystości.

7. Zainteresowanie własnym rozwojem osobistym, motywacja do nauki i osiągnięcia sukcesów. Przestrzeganie norm moralnych i zasad społecznych, w tym odwoływanie się do wiary religijnej.

IX Treści wychowawczo – profilaktyczne do realizacji w klasach I – III i IV-VIII

Klasy I-III

Zadania szczegółowe	Sposoby realizacji zadań
SFERA FIZYCZNA	
Przekazanie wiedzy o zdrowym odżywianiu się.	<ul style="list-style-type: none">– spotkanie/warsztaty z dietetykiem– propagowanie zasad zdrowego stylu życia– realizowanie na zajęciach lekcyjnych tematyki związanej z racjonalnym odżywianiem się– zapewnienie uczniom możliwości korzystania z posiłków w stołówce szkolnej– nauka kulturalnego zachowania podczas posiłków– zajęcia praktyczne – robienie kanapek, soków, sałatek– uczestnictwo w programach edukacyjnych m.in. „Szkłanka mleka”, „Owoce w szkole”
Promocja szkolnych i pozaszkolnych form spędzania czasu wolnego.	<ul style="list-style-type: none">- udział w szkolnych, międzyszkolnych turniejach sportowych– prowadzenie zajęć rozwijających zainteresowania i kształtujących kreatywność– organizowanie wycieczek szkolnych: pieszych, autokarowych, rajdów, lekcji w terenie– zachęcanie do aktywnego spędzania czasu wolnego– rozwijanie sprawności ruchowej podczas zajęć wychowania

	<p>fizycznego</p> <ul style="list-style-type: none"> – zabawy ruchowe na placu zabaw i boisku szkolnym, integracja z rówieśnikami
Wyrabianie nawyków prawidłowego czyszczenia zębów.	<ul style="list-style-type: none"> – przeciwdziałanie i walka z próchnicą – fluoryzacja zębów – pogadanki z pielęgniarką – pokaz prawidłowego dbania o jamę ustną i zęby – organizowanie spotkań ze specjalistami np. stomatologiem, higienistką dentystyczną
Wdrażanie do przestrzegania higieny osobistej.	<ul style="list-style-type: none"> – realizacja zadań związanych z profilaktyką i bezpieczeństwem – pogadanki z dziećmi na temat: higieny osobistej, dostosowania stroju do okoliczności, pogody, dbałość o swój wygląd i estetykę – realizacja projektu dla klas I-III „Higiena naszą tarczą ochronną” – realizacja programu „ Nasza szkoła- zdrowa szkoła” kl. I-III
Kształtowanie umiejętności dbania o własne bezpieczeństwo.	<ul style="list-style-type: none"> – uczenie sposobów radzenia sobie w sytuacjach trudnych/ kryzysowych/ – prowadzenie zajęć z udzielania pierwszej pomocy – wprowadzenie tematyki bezpieczeństwa (edukacja proobronna) – przekazanie wiedzy na temat numerów alarmowych – uświadomienie skutków niebezpiecznych zabaw, kontaktów ze zwierzętami, a także osobami obcymi (pogadanki, prezentacje multimedialne, spotkania warsztatowe z ratownikami medycznymi)
Bezpieczeństwo w sieci.	<ul style="list-style-type: none"> – kształtowanie świadomości bezpiecznego korzystania z gier komputerowych, Internetu, TV – działania ograniczające nadmierne korzystanie przez dzieci z telefonów w szkole oraz uświadamianie dotyczące mediów społecznościowych (FB) – organizacja zajęć/warsztatów na temat Cyberprzemocy – propagowanie wiedzy wśród rodziców na temat wpływu „niebezpiecznych” stron na psychikę i zachowanie – promowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego - pogadanki z uczniami na temat korzystania tylko ze sprawdzonych

	źródeł informacji (fake news), jak bezpiecznie poruszać się w cyberprzestrzeni i na co zwracać szczególną uwagę
Zapewnienie uczniom bezpieczeństwa w szkole i poza szkołą.	<ul style="list-style-type: none"> – aktywne pełnienie dyżurów na korytarzach w czasie przerw – zapewnienie bezpieczeństwa i właściwej opieki podczas zajęć świetlicowych – opieka nad uczniami w czasie wycieczek, spotkań integracyjnych – pogadanki na temat: bezpieczne ferie zimowe, bezpieczne wakacje – spotkania ze specjalistami – policja, straż – pogadanki na temat sposobów i możliwości uzyskania wsparcia i pomocy uczniom – przestrzeganie standardów ochrony małoletnich
Zapoznanie uczniów z zasadami bezpiecznego poruszania się po drogach.	<ul style="list-style-type: none"> – spotkanie z policjantem – zajęcia na temat bezpieczeństwa na drodze – zaznajamianie uczniów z zasadami ruchu drogowego – udział w akcjach, projektach edukacyjnych oraz konkursach tematycznie związanych z bezpieczeństwem w ruchu drogowym
SFERA PSYCHICZNA	
Wspieranie dziecka oraz jego rodziny w różnorodnych sytuacjach.	<ul style="list-style-type: none"> – organizowanie zajęć otwartych dla rodziców i nauczycieli – zorganizowanie warsztatów i szkolenia dla rodziców– refleksja dotycząca wychowania – częste rozmowy z rodzicami i uczniami- konsultacje – rozpoznanie sytuacji rodzinnej uczniów z zagranicy i udzielenie im odpowiedniego wsparcia, informowanie do jakich osób, instytucji, urzędów mogą się zwrócić o pomoc – spotkania ze specjalistami np. pedagog, psycholog, socjolog – bieżące informowanie rodziców o sytuacji dziecka w szkole i poza

	<p>nią</p> <ul style="list-style-type: none"> – wspólne podejmowanie inicjatyw w zakresie rozwiązywania trudności lub eliminowania zagrożeń
<p>Budowanie pomostu pomiędzy doświadczeniami przedszkolnymi i szkolnymi.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – planowanie i realizowanie zabaw, gier i sytuacji zadaniowych – minimalizowanie negatywnych przeżyć dziecka, związanych z pierwszymi dniami pobytu dziecka w szkole oraz trudnymi doświadczeniami – żywy i opiekuńczy stosunek nauczyciela do uczniów – realizowanie lekcji tematycznych, konkursów, zajęć dodatkowych – zorganizowanie zajęć rozwijających umiejętności uczenia się – angażowanie w działania na rzecz szkoły, środowiska lokalnego (wolontariat, akcje charytatywne, inscenizacje)
<p>Stworzenie dzieciom poczucia bezpieczeństwa.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – edukacja na temat przemocy, agresji słownej i fizycznej, mechanizmów, skutków i sposobów przeciwdziałania – otoczenie uczniów specjalną troską i uwagą w czasie przerw międzylekcyjnych – wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa dzieci migrujących, uwzględnianie ich potrzeb – zapoznanie ze szkolnymi pomieszczeniami i osobami, które tam pracują – uwrażliwianie uczniów klas starszych na potrzebę zapewniania bezpieczeństwa uczniom klas edukacji wczesnoszkolnej – udział w spektaklach i warsztatach profilaktycznych – diagnoza środowiska – wczesne wykrywanie form przemocy wśród uczniów – współpraca z instytucjami udzielającymi pomocy i wsparcia – przeprowadzanie rozmów na temat bezpieczeństwa podczas ferii i wakacji

<p>Wspomaganie umiejętności samopoznania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wzbogacanie słownictwa dotyczącego samopoznania i samooceny – wykorzystywanie sytuacji szkolnych do treningu rozpoznawania własnych emocji, uczuć, mocnych i słabych stron, wdrażanie do autorefleksji – rozwijanie postaw asertywnych (zabawy integracyjne, dyskusje, filmy edukacyjne) – nauka rozpoznawania i nazywania własnych emocji – pogadanki na temat radzenia sobie ze stresem
<p>Kształtowanie umiejętności wykorzystania własnego potencjału.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – uczenie metod uczenia się w domu – motywowanie do nauki szkolnej i rozwoju, rozbudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów (koła zainteresowań, zajęcia rozwijające kreatywność) – wstępne zapoznanie uczniów z różnorodnością zawodów na rynku pracy, rozwijanie pozytywnej i proaktywnej postawy wobec pracy i edukacji oraz stwarzanie sytuacji edukacyjnych sprzyjających poznawaniu i rozwijaniu zainteresowań oraz pasji. – rozwijanie zdolności twórczego myślenia, praca z uczniem zdolnym (zajęcia), wspieranie uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych i emocjonalnych (zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze) – udział w konkursach szkolnych i pozaszkolnych, olimpiadach, przeglądach twórczości dziecięcej

<p>Rozwijanie uzdolnień uczniów i różnorodnych form życia kulturalnego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – rozwijanie indywidualnych uzdolnień naukowych, artystycznych i sportowych, wiedzy o teatrze, sztuce, filmie, muzyce, technice i sporcie na zajęciach i przez bezpośredni kontakt oraz udział w różnorodnych formach twórczości (spotkanie z malarką, wyjścia do kina, spektakle, na wystawy do muzeum) – rozwijanie zainteresowań turystyką i rekreacją – współpraca z instytucjami kulturalnymi w naszym mieście (WCK, Muzeum Ziemi Wałeckiej) – wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w zajęciach i organizowanych konkursach – wyrabianie zasad kulturalnego współżycia w grupie – przeprowadzenie diagnoz i ankiet wstępnych – obserwacje podczas bieżącej pracy – prowadzenie zajęć pozalekcyjnych, kół zainteresowań, warsztatów – prezentowanie talentów na forum szkoły
<p>SFERA SPOŁECZNA</p>	
<p>Wyrabianie u uczniów poczucia obowiązku i odpowiedzialności.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – ustalenie z uczniami oraz systematyczne i cierpliwe przypominanie uczniom obowiązujących w szkole i na lekcjach reguł i zasad – nauka formułowania komunikatów z prośbą o pomoc i uświadamianie uczniom, do kogo mogą zwrócić się z taką prośbą – wdrażanie do umiejętnego wywiązywania się z obowiązków ucznia, dyżurnego, itp. - wybory do samorządu uczniowskiego

<p>Organizowanie uroczystości klasowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – udział w różnorodnych uroczystościach zorganizowanych z inicjatywy uczniów, rodziców, wychowawcy klasy np.: Pasowanie na Ucznia, Andrzejkę, Mikołajki, Wigilia klasowa, Zwyczaje wielkanocne, Uroczystości rodzinne (Dzień Matki, Dzień Ojca, Dzień Babci i Dziadka) i inne – zachęcanie rodziców do aktywnego włączania się w życie klasy
<p>Działalność proekologiczna.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – włączenie klas młodszych w działania szkoły na rzecz ochrony środowiska, klimatu – ukazanie zależności stanu środowiska od działalności człowieka – propagowanie postaw proekologicznych poprzez udział w konkursach, akcjach: Sprzątanie Świata, Dzień Ziemi – kształcenie umiejętności segregowania i wtórnego wykorzystania odpadów – wskazywanie pozytywnych i negatywnych aspektów działalności człowieka na środowisko (pogadanki) – dokarmianie zwierząt zimą (spotkanie z leśnikiem, wyjazd do schroniska dla zwierząt) – prowadzenie zajęć o tematyce ekologicznej (zajęcia w Ośrodku Edukacji Przyrodniczej – Morzycówka) – prowadzenie działań proekologicznych z wykorzystaniem Ekopracowni szkolnej – eksponowanie prac plastycznych wykonanych przez dzieci – działania na rzecz ochrony środowiska, klimatu – realizowanie treści związanych z ochroną przyrody w ramach zajęć lekcyjnych – udział w wycieczkach przedmiotowych i turystyczno-krajoznawczych

SFERA AKSJOLOGICZNA

Budzenie miłości do ojczyzny i poczucia wspólnoty narodowej.

- poznawanie historii miasta i regionu
- kultywowanie tradycji miasta i regionu
- udział w konkursach związanych z miastem rodzinnym
- poznanie i wyrabianie szacunku dla symboli narodowych i Unii Europejskiej: nauka hymnu państwowego
- udział w uroczystościach szkolnych i miejskich (strój galowy)
- współpraca ze społecznością lokalną: uroczystości, festyny, kiermasze
- żywe lekcje historii np. spotkanie z powstańcem warszawskim/ sybirakiem

Rozwijanie empatii, umiejętności podejmowania działań, mających na celu pomoc słabszym i potrzebującym.

- integrowanie społeczności szkolnej w tym uczniów z ZA i uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
- zajęcia dotyczące tolerancji i różnorodności (np. religijnej, niepełnosprawności, mniejszości narodowe)
- uwrażliwienie na potrzeby innych poprzez udział w akcjach charytatywnych, np. Dzień Piżamy w szkole, WOŚP
- angażowanie uczniów do pracy na rzecz potrzebujących, słabszych, itp.
- zapoznanie z prawami dziecka, prawami człowieka.

Treści wychowawczo-profilaktyczne do realizacji w klasach IV – VIII

Zadania szczegółowe	Sposoby realizacji zadań
SFERA FIZYCZNA	
Kształtowanie świadomości dotyczącej wykorzystania ruchu w życiu człowieka jako skutecznego sposobu dbania o zdrowie fizyczne i psychiczne. Promocja aktywnego trybu życia.	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia dydaktyczne (wychowanie fizyczne), - zajęcia pozalekcyjne (wychowanie fizyczne, zajęcia świetlicowe), - zajęcia w terenie, - spotkania z higienistką szkolną/pielęgniarką, - spotkania ze specjalistami (trener, instruktor), - udział w zawodach sportowych, - kółka zainteresowań (w zależności od potrzeb uczniów), - pogadanki, filmy edukacyjne, praktyczne działania, - przypominanie zasad spędzania czasu przed ekranem monitora - pogadanki, lekcje wychowawcze na temat alternatywnych sposobów spędzania czasu wolnego.
Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dojrzewania.	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki na temat wchodzenia w okres dorastania, - spotkania ze specjalistami (lekarz, pielęgniarka, higienistka szkolna, psychoterapeuci), - filmy edukacyjne, - wsparcie w pokonywaniu różnych trudności, poszukiwaniu odpowiedzi na nurtujące pytania.
Przygotowanie do prawidłowego zachowania w stanach zagrożenia życia i zdrowia (COVID- 19, AIDS, alkoholizm, nikotynizm, narkomania, dopalacze, pornografia, przemoc, agresja, bulimia, anoreksja, astma,	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki na temat odpowiednich zachowań i stosowania środków zapobiegawczych, - projekcje filmów, - udział w ćwiczeniach praktycznych,

padaczka, nowotwór).	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania z pielęgniarką, lekarzem lub ratownikiem medycznym, - spotkania ze specjalistą, - zajęcia profilaktyczne o tematyce prozdrowotnej
Rozwijanie umiejętności reagowania w sytuacjach kryzysowych, niesienia pomocy dotkniętym nimi osobom oraz minimalizowania ich negatywnych skutków.	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki na temat odpowiednich zachowań i stosowania środków zapobiegawczych, - projekcje filmów, - udział w ćwiczeniach praktycznych (scenki dramowe), - spotkania z higienistką szkolną, pielęgniarką, lekarzem lub ratownikiem medycznym lub innym specjalistą, przedstawicielem służb mundurowych i innych instytucji.
SFERA PSYCHICZNA	
Rozwijanie pozytywnego stosunku do procesu kształcenia i samokształcenia, zaangażowania w zdobywanie wiedzy i umiejętności.	<ul style="list-style-type: none"> - udział uczniów w kołach zainteresowań, - uczestnictwo w konkursach, turniejach i zawodach szkolnych oraz pozaszkolnych, - przygotowanie i udział w prezentacjach, - udział w wycieczkach lokalnych i krajowych, - rozmowy na temat niesienia pomocy kolegom mającym trudności w nauce, - scenki dramowe, - pogadanki, - rozwijanie umiejętności uczenia się, naprowadzanie na właściwe techniki; - umiejętne i konsekwentne motywowanie do nauki, - nagradzanie nawet za najmniejsze osiągnięcia, - docenianie starań, - uświadamianie na temat korzyści płynących z zaangażowania w proces uczenia się, - spotkania z przedstawicielami różnych grup zawodowych.
Podnoszenie poczucia własnej wartości poprzez określanie osobistego potencjału.	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania z pedagogiem i psychologiem, - stosowanie wzmocnień pozytywnych, - przeprowadzenie diagnozy dotyczącej potrzeb uczniów,

	<ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie sytuacji domowej uczniów, - praca na mocnych stronach ucznia, - chwalenie sukcesów na forum klasy, - konsekwentne i umiejętne motywowanie do działania, podejmowania prób, - dbanie o dobre relacje na linii uczeń-uczeń i nauczyciel-uczeń. - realizacja programu Instytutu Profilaktyki Zintegrowanej „ Debata”, „Cuder Junior”
Doskonalenie umiejętności współdziałania w szkole i w klasie.	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki, - scenki dramatyczne, - organizowanie akcji klasowych/szkolnych, - udział w imprezach i uroczystościach klasowych/szkolnych, - uczestnictwo w wycieczkach szkolnych, - stosowanie się do zasad, które umożliwią osiągnięcie wspólnego celu, - kształtowanie umiejętności właściwej komunikacji, - budowanie atmosfery wzajemnego szacunku, tolerancji, empatii i integracji, - nauka umiejętnego rozwiązywania konfliktów, - minimalizowanie zachowań niepożądanych wśród uczniów - doskonalenie umiejętności pracy w zespole, - poprawa dyscypliny poprzez konsekwentną pracę wychowawców, nauczycieli i rodziców - kształtowanie postawy życzliwości wobec obcokrajowców
SFERA SPOŁECZNA	
Kształtowanie postawy proaktywnej, w której uczeń przejmuje inicjatywę, ale też odpowiedzialności za swoje działania, decyzje.	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki, - scenki dramatyczne, - spotkania z pedagogiem i psychologiem szkolnym, - kształtowanie umiejętności przewidywania konsekwencji własnego działania, - rozwijanie umiejętności formułowania prostych wniosków na podstawie obserwacji i własnych doświadczeń; - projekcje filmów, - dyskusje.

<p>Kształtowanie postawy uczniów nastawionej na rozwiązania – charakteryzującej się samoświadomością, wyobraźnią, kreatywnością.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanki i scenki dramatyczne na temat sytuacji problemowych, - kształtowanie podstawowych umiejętności komunikacyjnych, - spotkania ze specjalistami, - filmy edukacyjne, - dyskusje, - komunikowanie własnych potrzeb.
<p>Uświadomienie roli człowieka, jego wiedzy i umiejętności w społeczeństwie i grupie rówieśniczej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania z pedagogiem/psychologiem szkolnym, - odgrywanie scenek dramatycznych, - pogadanki, filmy edukacyjne, praktyczne działania, - kształtowanie postaw empatycznych, - poznanie technik radzenia sobie ze stresem - budowanie poczucia wspólnoty wśród uczniów w klasach
<p>Uświadomienie konieczności aktywnego zachowania się na rynku pracy i kształtowania własnej pozycji zawodowej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia z zakresu orientacji zawodowej, - rozmowy, filmy edukacyjne o tej tematyce, - spotkania z przedstawicielami różnych grup zawodowych, - pogadanki.
<p>Uświadomienie własnych praw i obowiązków.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - prawa i obowiązki ucznia, - statut szkoły – regulaminy, - prowadzenie zajęć z zakresu praw i obowiązków wynikających z roli ucznia, członka społeczności szkolnej.
<p>Kształtowanie postawy pomocy innym – wolontariat.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - odgrywanie scenek dramatycznych, - rozmowy, filmy edukacyjne na temat niesienia pomocy potrzebującym, - kształtowanie postaw empatycznych, - uwrażliwianie na potrzeby osób niepełnosprawnych, biednych, samotnych, itp., - udział w akcjach charytatywnych, - udział w akcjach profilaktycznych na temat życzliwości i tolerancji, - spotkania z pedagogiem/psychologiem szkolnym.
<p>Kształtowanie kontaktów z rodzicami w celu wspomagania ich działań wychowawczych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy, - porady, - konsultacje, - dbanie o dobre relacje nauczyciel-rodzic, - właściwy przepływ informacji na linii nauczyciel-rodzic,

	<ul style="list-style-type: none"> - przestrzeganie standardów ochrony małoletnich.
<p>Pogłębianie szacunku do przyrody ojczystej.</p> <p>Ukazanie współzależności między składnikami środowiska przyrodniczego oraz skutków ingerencji człowieka w przyrodę.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - udział w zajęciach, pogadankach na temat otaczającego świata, - udział w konkursach o tematyce ekologicznej, - obchody Światowego Dnia Ziemi, - udział w akcji „Sprzątanie Świata”, - organizacja wyjść i wycieczek w celu obserwacji przyrody, - spotkanie z leśnikiem, - przygotowywanie pokarmu dla zwierząt, - projekcje filmów o charakterze ekologicznym.
<p>Rozwijanie wrażliwości oraz sprzeciwu wobec przejawów okrutnego traktowania zwierząt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spotkanie ze specjalistą, - projekcje filmów, - wzbudzanie empatii, - działalność charytatywna na rzecz zwierząt.
<p>Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - angażowanie się w Szkolnym Kole Wolontariuszy, - pogadanka z projekcją filmu n/t humanitaryzmu, - zorganizowanie (uczenie) pomocy koleżeńskiej w nauce, - rozwijanie umiejętności interpersonalnych, - konsekwentne reagowanie na zachowanie ucznia, - współpraca z rodzicami. - zajęcia dotyczące tolerancji i różnorodności (np. religijnej, niepełnosprawności, mniejszości narodowe) - uwrażliwienie na potrzeby innych poprzez udział w akcjach charytatywnych, - angażowanie uczniów do pracy na rzecz potrzebujących, słabszych, itp.
<p>Rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej poprzez podejmowanie działań na rzecz lokalnej społeczności.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - współpraca ze szkołami, Urzędem Miasta, Policją, Strażą Pożarną, biblioteką, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, - udział w akcjach charytatywnych, np. Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, - udział w obchodach świąt państwowych.
<p>Uświadamianie zagrożeń współczesnej cywilizacji oraz własnej odpowiedzialności za ochronę swojego zdrowia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - realizacja programu profilaktycznego, - szkolenie z zakresu pierwszej pomocy, - pogadanki z panią pielęgniarką, - propagowanie aktywności sportowej,

	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanka n/t zagrożeń współczesnej cywilizacji, - dzień bez TIK – alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, - asertywność w Internecie – pogadanka, film, - zajęcia z wychowawcą i specjalistami n/t cyberprzemocy, - używkom NIE! – akcja plakatowa. -wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci
SFERA AKSJOLOGICZNA	
Rozwijanie umiejętności lepszego rozumienia siebie poprzez poszukiwanie i udzielanie odpowiedzi na pytania: Kim jestem? Jakie są moje cele i zadania życiowe?	<ul style="list-style-type: none"> - odpowiedzialność za własne wybory, - sztuka przewidywania konsekwencji, - rozwijanie postaw opartych na odpowiedzialności za dokonywane wybory i postępowanie, - pogadanka, prelekcja, film. - wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych poprzez współpracę szkoły z pracodawcami i lokalnymi instytucjami
Uświadomienie zakresu wolności i godności każdego człowieka.	<ul style="list-style-type: none"> - Tylko wolność czyni człowieka godnym – referat, pogadanka, film, - opracowanie kontraktów z uczniem lub całym zespołem klasowym w oparciu o ogólnoszkolne normy i zasady.
Ugruntowanie poczucia tożsamości narodowej w oparciu o dorobek kulturowy Polaków i ich wkład w rozwój kultury.	<ul style="list-style-type: none"> - poznanie tradycji i obrzędów, - udział w pogadankach, wycieczkach oraz spotkaniach tematycznych, - poznanie historii Polski, - udział w klasowych i szkolnych uroczystościach związanych z obchodami świąt.
Kształtowanie postaw tolerancji oraz integracji z krajami Unii Europejskiej.	<ul style="list-style-type: none"> - uczniowie z różnych kultur w szkole – kształtowanie postaw otwartości i tolerancji, - Jestem Europejczykiem, poznaję wybrane kraje Unii Europejskiej – zorganizowanie dnia np. włoskiego, niemieckiego...
Rozwijanie szacunku do „Małej i Wielkiej Ojczyzny”.	<ul style="list-style-type: none"> - Mali patrioci - wpajanie miłości do małej i wielkiej Ojczyzny, - budowanie szacunku do tradycji i symboli narodowych – nagranie piosenki na Święto Niepodległości,

	- quiz wiedzy o Polsce.
Rozwijanie umiejętności hierarchizacji zadań. Kształtowanie umiejętności wyznaczania sobie celów krótko- i długoterminowych.	- zapoznanie dzieci z metodami hierarchizacji zadań podczas zajęć i zabaw, - rozwijanie umiejętności ustalania priorytetów uwzględniając kryteria ważności.

X OBOWIĄZKI OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA REALIZACJĘ PROGRAMU

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
- współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
- stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
- inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
- dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciami sportowych, kontaktu z przyrodą,

a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,

- dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań, itp.), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami,
- czuwa nad wykorzystaniem lekcji wychowawczych do budowania systemu wsparcia psychicznego uczniów,
- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagoga, psychologa i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny,
- doskonali kompetencje swoje i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego,
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

1. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,

- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania,
- dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami czasu epidemii oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością oraz depresją,
- uczestniczy w realizacji i ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Nauczyciele:

- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, a także depresją i innymi negatywnymi skutkami,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych, skutków długotrwałej izolacji społecznej, ograniczeń i nieprzewidywalnych zmian,
- zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,

- wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,
- podnoszą swoje kompetencje w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.

3. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomaganie,
- rozpoznają potrzeby uczniów w zakresie ochrony zdrowia psychicznego,
- rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami – uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny,

- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej, integrację z dziećmi
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

4. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły.

5. Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,

- współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego, w tym z uczniami migrującymi
- zapewnia pomoc psychologiczno-pedagogiczną dzieciom migrującym,
- zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
- współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
- współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia epidemią, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny,
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

7. Pedagog specjalny:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami, specjalistami, rodzicami i uczniami w:

- rekomendowaniu dyrektorowi działań w zakresie zapewnienia aktywnego uczestnictwa uczniów w życiu szkoły oraz tworzeniu warunków dostępności architektonicznej, cyfrowej oraz informacyjno-komunikacyjnej osobom ze szczególnymi potrzebami,
- prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
- rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniami,
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli w zakresie wymienionych wyżej zadań.

8. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

9. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,

- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

XI EWALUACJA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,
- 6) organizację zajęć.

Ewaluacja programu przeprowadzona będzie przez zespół ds. Ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników. Z wynikami prac zespołu w formie raportu ewaluacyjnego zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna i Rada Rodziców.

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców
w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej nr 2 w Wąlczu
w dniu 23 września 2024 roku.